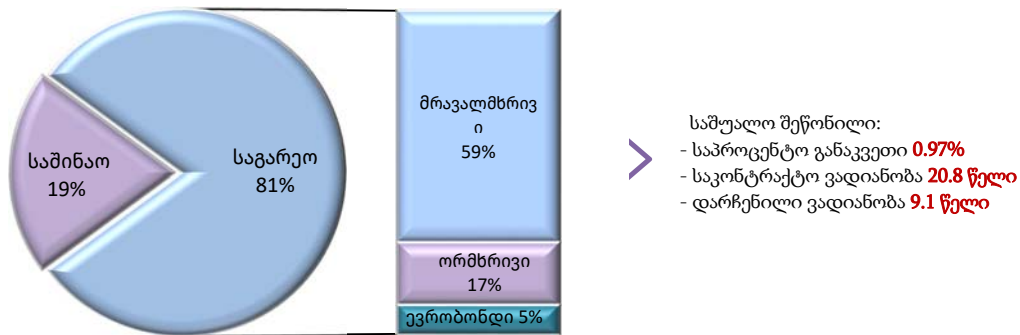

მთავრობის ვალი

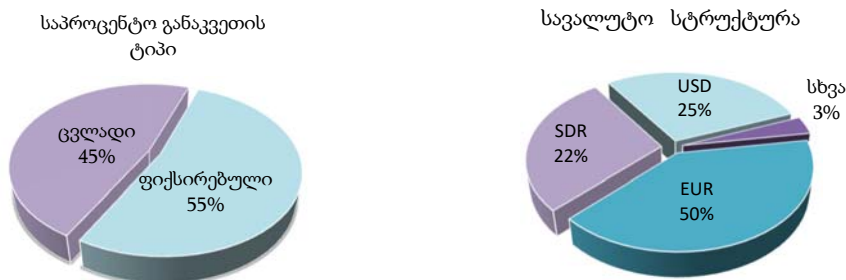
„ეკონომიკური თავისუფლების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად მთავრობის ვალის ნაშთი 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით შეადგენს 28,930.6 მლნ ლარს, მათ შორის „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ სახელმწიფო ვალი, გარდა საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღებული ვალდებულებებისა - 28,891.8 მლნ ლარს და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ნაშთს - 38.8 მლნ ლარს.

ამასთან, მთავრობის საგარეო ვალის ნაშთი, 23,423.5 მლნ ლარი, მთლიანი მთავრობის ვალის 81%-ია. აღნიშნული საკრედიტო რესურსის დიდი ნაწილი მიღებულია მრავალმხრივი და ორმხრივი დონორებისგან/პარტნიორებისგან ქვეყნისათვის პრიორიტეტული ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად. მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელი შედგება მრავალმხრივი და ორმხრივი დაფინანსებისგან - პორტფელის საშუალო შეწონილი საკონტრაქტო ვადიანობა შეადგენს 20.8 წელს, საშუალო შეწონილი ვადიანობა დაფარვამდე შეადგენს დაახლოებით 9.1 წელს, ხოლო მთავრობის საგარეო ვალის საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 0.97%-ს.

მთავრობის ვალის სტრუქტურა 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით მთავრობის საგარეო ვალის პორტფელის 55% შედგება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე კრედიტებისგან. ეს გარემოება ხელს უწყობს საქართველოს მთავრობის საგარეო ვალის მომსახურების პარამეტრების დაცულობას საპროცენტო განაკვეთების ევზოგენური რყევებისგან და უზრუნველყოფს ვალის მომსახურების ხარჯების შენარჩუნებას დაბალ დონეზე. საგარეო ვალის 22% SDR-შია დენომინირებული (ნასესხობის სპეციალური უფლება) მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის და აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური რესურსების დიდი წილის გამო.

მთავრობის საგარეო ვალის სტრუქტურა - 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი ათასი აშშ დოლარი	ნაშთი ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი მოცემული თარიღისათვის	შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი
მთავრობის საგარეო ვალი		7,500,802	23,423,505			
მრავალმხრივი კრედიტორები		5,444,602	17,002,403			
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია(WB - IDA)	SDR	604,188	1,886,760	Fixed	0.75%	0.060%
		235,398	735,102	Fixed	2.00%	0.063%
		8,690	27,138	Fixed	2.15%	0.002%
განვითარების საერთაშორისო ასოციაცია(WB - IBRD)	EUR	104,932	327,681	Fixed	1.39%	0.019%
		84	261	Euribor+VS	0.20%	0.000%
		121,049	378,012		0.51%	0.008%
		91,198	284,793		0.72%	0.009%
	512	1,599	0.83%	0.000%		
	USD	154,623	482,857	Libor+VS	0.48%	0.010%
		40,996	128,022		0.68%	0.004%
		316,323	987,814		0.88%	0.037%
		26,671	83,289		0.92%	0.003%
		52,473	163,862		0.94%	0.007%
		8,422	26,300		0.95%	0.001%
		64,323	200,867		1.10%	0.009%
		77,267	241,289		1.18%	0.012%
6,795	21,220	1.24%	0.001%			
120,000	374,736	1.25%	0.020%			
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	SDR	17,332	54,125	Fixed	0.75%	0.002%
		10,911	34,072	Fixed	2.00%	0.003%
		3,463	10,814.35	(SDR Libor + IBRD)	0.71%	0.000%
	EUR	6,105	19,064	Euribor+VS	1.02%	0.001%
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF EFF,MOF)	SDR	207,104	646,745	SDR Rate of Charge	1.05%	0.029%
ევროგაერთიანება (EU)	EUR	110,761	345,886	Fixed	0.13%	0.002%
		11,659	36,409	Fixed	0.52%	0.001%
		15,157	47,332	Fixed	1.16%	0.002%
		17,489	54,614	Fixed	1.25%	0.003%
ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი (EBRD)	EUR	236,567	738,750	Euribor+ 1%	0.92%	0.029%
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	SDR	58,121	181,499	Fixed	1.00%	0.008%
		300,139	937,275		1.50%	0.060%
		28,749	89,776		1.60%	0.006%
		212,707	664,242		2.00%	0.057%
	EUR	107,616	336,062	Euribor+FS	0.23%	0.003%
		82,733	258,358		0.32%	0.004%
		199,164	621,949		0.38%	0.010%
		18,760	58,585		0.00%	0.000%
		174,018	543,423		0.20%	0.005%
		99,251	309,942		0.21%	0.003%
		49,453	154,432		0.63%	0.004%
		564	1,762		0.67%	0.000%
	USD	33,333	104,093	Libor+FS	0.50%	0.002%
		65,540	204,667		0.56%	0.005%
		41,667	130,117		0.66%	0.004%
		11,333	35,392		0.70%	0.001%
		66,346	207,184		0.77%	0.007%
48,512		151,495	0.86%		0.006%	
73,834		230,568	0.88%		0.009%	
60,302	188,311	0.92%	0.007%			
აზიის ინფრასტრუქტურის განვითარების ბანკი (AIIB)	USD	43,801	136,783	Libor+VS	1.59%	0.009%
	EUR	52,466	163,841	Euribor+VS	0.00%	0.000%
		94,318	294,535		0.46%	0.006%
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	EUR	2,088	6,520	Fixed	0.39%	0.000%
		1,051	3,282	Euribor+VS	0.00%	0.000%
ევროპის საინვესტიციო ბანკი(EIB)	EUR	99,102	309,477	Fixed	0.33%	0.004%
		33,228	103,766		0.49%	0.002%
		75,784	236,659		0.57%	0.006%
		4,270	13,335		0.73%	0.000%

კრედიტორი	კრედიტის ვალუტა	ნაშთი ათასი აშშ დოლარი	ნაშთი ათასი ლარი	საპროცენტო განაკვეთი	საპროცენტო განაკვეთი მოცემული თარიღისათვის	შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი
		33,055	103,225		0.86%	0.004%
		59,461	185,686		1.00%	0.008%
		11,659	36,409		1.65%	0.003%
		24,371	76,107		1.69%	0.006%
		23,318	72,818		1.94%	0.006%
		358,517	1,119,577		0.00%	0.000%
		60,921	190,244		0.23%	0.002%
		11,881	37,101	Euribor+FS	0.24%	0.000%
		10,290	32,134		0.30%	0.000%
		36,695	114,592		0.31%	0.002%
		3,498	10,923		0.34%	0.000%
სკანდინავიური გარემოსდაცვის საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	EUR	2,191	6,843	Euribor+VS	2.00%	0.001%
თრმხრივი კრედიტორები		1,554,656	4,854,880			
ავსტრია	EUR	17,551	54,809	Fixed	1.00%	0.002%
აზერბაიჯანი	USD	4,400	13,740	Fixed	3.00%	0.002%
თურქმენეთი	USD	211	659	Fixed	4.00%	0.000%
თურქეთი	USD	8,529	26,634	Fixed	3.13%	0.004%
ირანი	USD	3,265	10,196	Fixed	3.00%	0.001%
რუსეთი	USD	31,570	98,586	Fixed	4.00%	0.017%
სომხეთი	USD	4,210	13,146	Fixed	3.00%	0.002%
უზბეკეთი	USD	26	82	Fixed	3.00%	0.000%
უკრაინა	USD	24	75	Fixed	3.00%	0.000%
ყაზახეთი	USD	5,374	16,781	Fixed	4.00%	0.003%
ჩინეთი	CNY	464	1,449	Fixed	0.00%	0.000%
გერმანია (KfW)	EUR	4,392	13,715	Euribor+ 0.3%	0.00%	0.000%
		127,084	396,858	Euribor+ 0.72%	0.25%	0.004%
		104,932	327,681	Fixed	0.65%	0.009%
		119,888	374,386	Fixed	0.75%	0.012%
		209,864	655,362	Fixed	0.85%	0.024%
		31,513	98,409	Fixed	1.65%	0.007%
		48,081	150,146	Fixed	2.00%	0.013%
		21,378	66,759	Fixed	2.20%	0.006%
		11,158	34,843	Fixed	4.20%	0.006%
20,403	63,716	Fixed	5.70%	0.016%		
იაპონია	JPY	7,421	23,174	Fixed	6.68%	0.007%
		25,461	79,509	Fixed	0.01%	0.000%
		129,383	404,039	Fixed	0.65%	0.011%
		950	2,966	Fixed	1.30%	0.000%
		25,301	79,011	Fixed	1.40%	0.005%
კუვეიტი	KWD	15,165	47,356	Fixed	2.30%	0.005%
		3,551	11,088	Fixed	2.50%	0.001%
ნიდერლანდები	EUR	6,168	19,262	Fixed	3.00%	0.002%
		100	313	Fixed	4.20%	0.000%
აშშ	USD	128	400	Fixed	5.10%	0.000%
		38	120	Fixed	1.50%	0.000%
		6,256	19,535	Fixed	2.00%	0.002%
		3,057	9,548	Fixed	2.25%	0.001%
საფრანგეთი	EUR	5,360	16,738	Fixed	2.50%	0.002%
		13,758	42,963	Fixed	0.17%	0.000%
		221,523	691,771	Fixed	0.42%	0.012%
		20,731	64,738	Fixed	1.10%	0.003%
		10,611	33,137	Fixed	1.27%	0.002%
		16,693	52,128	Fixed	1.41%	0.003%
		250,670	782,794	Euribor + 0.6%	0.25%	0.008%
18,015	56,257	Euribor + 1.05%	1.05%	0.003%		
ფასიანი ქაღალდები		500,000	1,561,400			
ევრობონდი 2021	USD	500,000	1,561,400	Fixed	2.750%	0.183%
გარანტირებული კრედიტები		1,544	4,821			
გერმანია (KfW)	EUR	1,544	4,821	Fixed	0.75%	0.000%
საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი						0.97%

მთავრობის საგარეო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2021 წლის 3 კვარტლის განმავლობაში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაიხარჯა 2,660,612.9 ათასი ლარი, მათ შორის 2,443,769.0 ათასი ლარი წარმოადგენს ძირითადი თანხის დაფარვას, ხოლო 216,843.9 ათასი ლარი - პროცენტის თანხას.

საგარეო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

კრედიტორები	ათასი ლარი		
	ვალდების დაფარვა	პროცენტი	სულ 2021
ავსტრია	2,168.45	439.47	2,607.9
კუვეიტი	2,831.12	735.04	3,566.2
იაპონია	17,081.58	3,930.48	21,012.1
გერმანია	43,452.15	13,041.11	56,493.3
აშშ	2,584.24	265.31	2,849.5
სომხეთი	4,076.86	468.20	4,545.1
აზერბაიჯანი	3,501.11	489.36	3,990.5
ირანი	2,721.41	362.42	3,083.8
ყაზახეთი	10,892.35	5,574.41	16,466.8
ნიდერლანდები	466.00	36.67	502.7
რუსეთი	28,432.78	4,707.23	33,140.0
თურქეთი	6,701.22	1,039.81	7,741.0
უკრაინა	72.63	2.23	74.9
უზბეკეთი	79.54	2.42	82.0
საფრანგეთი	32,120.07	8,200.89	40,321.0
ჩინეთი	1,288.33	-	1,288.3
IDA	196,443.54	28,291.65	224,735.2
IBRD	41,657.41	29,135.23	70,792.6
IFAD	5,346.25	1,263.13	6,609.4
EBRD	50,715.85	7,953.60	58,669.5
EIB	21,819.38	7,274.80	29,094.2
ADB	261,817.04	34,817.13	296,634.2
IMF	-	6,380.57	6,380.6
EU	-	2,040.25	2,040.2
CEB	-	14.28	14.3
AIIB	-	1,558.43	1,558.4
NEFCO	799.66	151.96	951.6
ევრობონდი	1,706,700.00	58,667.81	1,765,367.8
სულ	2,443,769.0	216,843.9	2,660,612.9

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ განახორციელა 6 და 12 თვიანი სახაზინო ვალდებულებების და 2, 5 და 10 წლიანი სახაზინო ობლიგაციების ემისია. 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ბოლო აუქციონებზე დაფიქსირებულმა საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთებმა შეადგინა: 6 თვიანზე 9.5%, 12 თვიანზე 9.2%, 2 წლიანზე - 9.4%, 5 წლიანზე - 9.2%, 10 წლიანზე - 8.9%.

ფასიანი ქაღალდების გამოშვების შედეგად მთავრობის საშინაო ვალის ნაშთმა 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით შეადგინა 5,507.1 მლნ ლარი (ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში - 5,456.8 მლნ ლარი და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ნაშთი - 38.8 მლნ ლარი), აქედან 5,147.5 მლნ ლარი წარმოადგენს ნაშთს სახაზინო ვალდებულებების და ობლიგაციების ნაწილში, 320.8 მლნ ლარი - „ობლიგაცია სებ-სთვის და ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის“ ნაწილში და საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ნაშთი - 38.8 მლნ ლარი.

**ფასიანი ქაღალდების დაუფარავი მოცულობა ნომინალებში ვადის და ტიპის მიხედვით და
საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებული ვალის ნაშთი
2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით**

	<i>ათასი ლარი</i>
სულ	5 495 516,4
სახაზინო ფასიანი ქაღალდები	5 135 907,0
6 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები	75 000,0
12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები	255 000,0
2 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	980 000,0
5 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	2 520 339,0
10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები	1 305 568,0
სხვა ფასიანი ქაღალდები	320 846,0
ობლიგაცია სებ-სთვის	160 846,0
ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	160 000,0
საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებული ვალის ნაშთი	38 763,4

2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით, სახაზინო ვალდებულებების და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების შედეგად ბიუჯეტში შემოსულმა თანხამ შეადგინა 740,648.2 ათასი ლარი, ძირითადი თანხის დაფარვამ კი 1,385,625.0 ათასი ლარი. შესაბამისად, ვალდებულებების კლება 644,976.8 ათასი ლარით განისაზღვრა.

2021 წლის 3 კვარტლის განმავლობაში, საშინაო ვალდებულებების მომსახურების და დაფარვისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 413,268.8 ათასი ლარი. მათ შორის:

- ❖ „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის“ ძირითადი თანხის დაფარვა - 32,000.0 ათასი ლარი;
- ❖ „ობლიგაციები ღია ბაზრისთვის“ მომსახურება - 10,400.0 ათასი ლარი;
- ❖ „ობლიგაცია სებ-ისთვის“ მომსახურება - 10,844.7 ათასი ლარი;
- ❖ სახაზინო ვალდებულებების მომსახურება - 46,533.5 ათასი ლარი;
- ❖ სახაზინო ობლიგაციების მომსახურება - 313,490.6 ათასი ლარი.

მთავრობის ვალის ნაშთი 2021 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

კრედიტორი	ათასი ლარი ნაშთი 30.09.2021 მდგომარეობით
მთავრობის საგარეო ვალის ნაშთი	23,423,504.6
მრავალმხრივი კრედიტორებისაგან	17,002,403.2
მსოფლიო ბანკი (WB)	6,351,603.2
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	118,075.8
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	646,744.7
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	738,750.3
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	5,409,135.2
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	2,642,050.5
ევროკავშირი (EU)	484,239.7
აზიის ინფრასტრუქტურის საინვესტიციო ბანკი (AIIB)	595,158.3
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	9,802.2
სკანდინავიური გარემოსდაცვის საფინანსო კორპორაცია (NEFCO)	6,843.3
ორმხრივი კრედიტორებისაგან	4,854,880.0
ავსტრია	54,809.0
აზერბაიჯანი	13,740.1
თურქმენეთი	659.1
თურქეთი	26,634.2
ირანი	10,196.1
რუსეთი	98,586.3
სომხეთი	13,145.6
უზბეკეთი	82.5
უკრაინა	75.3
ყაზახეთი	16,781.0
ჩინეთი	1,449.0
გერმანია	2,205,049.9
იაპონია	612,881.0
კუვეიტი	30,349.6
ნიდერლანდები	713.8
ამერიკა	45,940.8
საფრანგეთი	1,723,786.5
სხვა საგარეო ვალდებულებები	1,561,400.0
ევრობონდები	1,561,400.0
სახელმწიფო გარანტიით აღებული კრედიტები	4,821.4
გერმანია	4,821.4
მთავრობის საშინაო ვალის ნაშთი	5,507,083.2
ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაცია	160,846.0
სხვადასხვა ვალის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	160,000.0
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	307,068.6
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	4,840,405.2
საბიუჯეტო ორგანიზაციების სესხის სახით არსებულ ვალი	38,763.4
სულ მთავრობის ვალის ნაშთი	28,930,587.8

შენიშვნა: ცხრილში გამოყენებულია სავალუტო კურსები მოცემული თარიღისათვის